

Bikoiztutako geneek eragina izan zuten giza garunaren eboluzioan

Bikoiztutako gene batek giza garunaren garapenean eragina izan zuela iradokitzen dute Cell aldizkarian argitaratu berri diren bi lanek. Hain zuzen ere, litekeena da bikoizketa horri esker garunak konexio neuronal gehiago sortzeko gaitasuna eskuratu izana.

Gizakietan gainerako animalietan bikoiztuta ez dauden dozenaka gene daude bikoiztuta. Adibidez, Washingtongo Unibertsitateko genetika-erakundeak aurkitua zuten SRGAP2 genearen lau kopia dituela gizakiak. Eta orain argitaratu duten lanean aditzera eman dute gene horren jatorrizko kopiarekin konparatuta hiru kopiei zati bat falta zaiela, eta gutxienez kopietako batek, SRGAP2C-k, proteina funtzional bat ematen duela. 2.000 giza genomatik gora aztertu dituzte, eta kasu guztietan aurkitu dute kopia hori. Eta kalkulatu dute gutxi gorabehera duela 2,5 milioi

urte agertu zela; hain zuzen ere, Homo generoa sortu zen garaian, eta lehen harrizko tresnen garaian.

Bigarren lanean, nazioarteko ikertzaile-talde batek argitu du SRGAP2C kopiaren proteinak jatorrizkoa inhibitzen duela. Eta kopia hori saguen neuronetan espresatzean, ikusi dute ez duela garunaren tamaina handitzen, baina inguruko neuronen artean konexio gehiago sortzen direla, eta garatzen ari den garunean neuronen migrazioa azkartzen duela. Ikertzaileen arabera, horrek garun konplexuagoak eta ahalmen handiagoak garatzea ahalbidetu lezake. Hala, giza garunaren eboluzioan eragina izan zuten aldaketa genetiko askoren arteko bat izango litzateke SRGAP2C. ●

SRGAP2 genearen kopia batek neuronek konexio gehiago egitea eragiten duela ikusi dute ikertzaileek. ARG.: © SEBASTIAN KAULITZKI/123RF.

Soziolinguistika aldizkaria
HIZKUNTZA NORMALKUNTZA ETA GLOTOPOLITIKA ALDIZKARIA

kluster@soziolinguistika.org
<http://www.soziolinguistika.org/>
Soziolinguistika Klusterra
Martin Ugalde K.P. 20140 - Andoain

BAT aldizkariaren 82. zenbakia, kalean!

IV. HAUSNARTU EUSKAL SOZIOINGUISTIKA SARIAK

1. SARIA: Euskararen belaunez belauneko jarraipena hizkuntza sozializazioaren paradigmatik. Paula Kasares

2. SARIA: Sartu-irten bat auzoaren etxean. Dabid Anaut

3. SARIA: Hezkuntza marko hirueledunaren ondorioak.

Maier Ugartemendia

/ Zumarragako kaleetan euskararen erabilera Indarberritzeko proposamena. Aitor Lizarazu / Auzoko Egitasmoa, gerturapen bat. Euskara eta aniztasuna abiapuntu dituen egitasmo pilotuen gaineko azterketa. Mikel Ozaita / Ekina baragarria da! Badozak hamabost urte Arratiako ikastetxeetan normalkuntza proiektuak abian direla. Jasone Aldekoa / Ahozko hizkuntzaren erabileraren garrantzia hizkuntzaren normalizaziorako, Barakaldon. Enara Belloso